

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Afschrift aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

Datum 17 juli 2008
Ons kenmerk DMO/DB/2008019139
Onderwerp Bezoek aan de fabrikanten van de Rafale en de Eurofighter

Ten behoeve van de actualisering van de kandidatenevaluatie voor het project 'Vervanging F-16' zijn enige tijd geleden gedetailleerde vragenlijsten verzonden aan de fabrikanten van de JSF en enkele alternatieve toestellen. U bent hierover geïnformeerd met mijn brieven van 27 juni en 2 juli jl. (Kamerstukken 26 488, nrs. 89 en 96).

Na schriftelijke mededelingen van de fabrikanten van de Rafale en de Eurofighter, heb ik 8 juli jl. een bezoek gebracht aan beide bedrijven met het dringende verzoek mee te doen aan de actualisering van de kandidatenevaluatie. Daarbij heb ik de nadruk gelegd op de zorgvuldige uitvoering van deze evaluatie, het belang van de deelname en de wijze waarop het toezicht daarop is geregeld. Beide bedrijven hebben daarop toegezegd een en ander te bespreken met de concerndirecties om tot een definitieve afweging te komen. Inmiddels hebben beide bedrijven helaas laten weten af te zien van deelname. Zij hebben overigens verklaard dat noch de gevolgde procesgang, noch de antwoordtermijn voor de vragenlijst daarvoor aanleiding is geweest. Lockheed Martin, de fabrikant van de JSF en de *Advanced F-16*, en Saab, de fabrikant van de *Gripen Next Generation*, hebben inmiddels toegezegd wel mee te zullen doen aan de actualisering van de kandidatenevaluatie.

Defensie

Nu de fabrikanten van de Rafale en de Eurofighter geen medewerking verlenen aan de evaluatie kan Defensie dit najaar niet beschikken over betrouwbare en actuele informatie voor een juiste vergelijking van deze toestellen. Zoals uiteengezet in het debat met uw Kamer betekent dit dat de Rafale en de Eurofighter niet meer worden betrokken bij de kandidatenevaluatie. Daarmee zal de kandidatenevaluatie de JSF, de *Advanced F-16* en de Gripen *Next Generation* behelzen.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

drs. J.G. de Vries